Gwasanaeth Therapi Iaith a Lleferydd

Cynllun 'Cymorth Cartref'

CYN GEIRIAU

Sut i helpu'r plentyn nad ydi'n siarad eto

Bydd plant yn dysgu i siarad trwy gopïo ac arbrofi â seiniau a synau.

Byddan nhw wrth eu boddau'n gwneud yr un pethau drosodd a throsodd ac mae hyn yn rhoi digon o gyfle iddyn nhw eich gwylio a dysgu gennych chi.

Wrth chwarae â'ch plentyn neu hyd yn oed wrth wneud gweithgareddau bob dydd, cofiwch y syniadau syml yma.

Afasic CYMRU
voice for life
llais ar gyfer bywyd

GIG CYMRU NHS WALES
Bwrdd Iechyd Prifysgol
Betsi Cadwaladr
University Health Board

Ffyrdd o annog eich plentyn i wneud seiniau

Gwnewch seiniau sy'n cyfateb â'i hoff deganau neu gemau. E.e. 'Bw!' – pi-po!/neidio allan o guddfan

- 'Brmm brmm' – rasio ceir tegan
- 'Tshw tshw' – chwarae â threnau
- 'Shh shh' – anwesu doli sy'n cysgu
- 'Pop' - chwythu a phopian swigod

Gwnewch seiniau anifail pan fyddwch chi'n gweld anifeiliaid o gwmpas, ar y teledu, mewn llyfr neu wrth chwarae â thegan.E.e. 'mw, mw' – buwch

- 'me-me' – dafad
- 'wyff-wyff' – ci
- 'cwad-cwad' – hwyaden
- 'rhuo' - llew

Mae plant yn ymateb yn dda i newidiadau o ran cywair a thonyddiaeth felly gwneud seiniau'n frwdfrydig fel eu bod yn swnio fel hwyl – felly mae'n fwy tebygol y bydd eich plentyn yn ceisio eich copïo.

GAIR I GALL – Rhowch ddewisiadau: *os bydd eich plentyn yn pwyntio ar rywbeth y mae ei eisiau arno/arni, cogiwch nad ydych chi'n gwybod a dywedwch e.e. "wyt ti eisiau bisgeden neu sudd?" – cynigiwch gwpl o weithiau cyn rhoi'r hyn mae'n pwyntio ato iddo/iddi.*

Anogwch ef/hi i gopïo, canmolwch ef/hi a modelwch eiriau

Canwch ganeuon a rhigymau actol : canwch ganeuon a gwnewch y gweithredoedd drosodd a throsodd – helpwch eich plentyn i ymuno os bydd angen. Ymhlith y ffefrynnau mae:

- Mynd drot drot
- Dacw mam yn dŵad
- Gee Geffyl Bach
- Bwrw glaw yn sobor iawn

Modelwch eiriau cyfarwydd : bydd dweud yr un geiriau bob tro y byddwch chi'n chwarae gêm yn helpu eich plentyn i ddysgu geiriau i'w dweud. E.e. dweud "ar dy farciau ... barod ... CER" bob tro y byddwch chi'n curo twr i lawr neu'r taflu pêl, neu "mwy?" bob tro y byddwch chi'n mynd i chwythu swigod.

Cofiwch – *Gadw gweithgareddau'n fyr a gwnewch chwarae a gwneud seiniau yn hwyl – i chi ac i'ch plentyn!*

Os ydych yn poeni am leferydd eich plentyn neu am gael mwy o wybodaeth, ffoniwch eich Gwasanaethau Therapi Lleferydd ac Iaith lleol

Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	Abertawe, Castell-nedd Port Talbot a Phen-y-Bont ar Ogwr
Bwrdd Iechyd Aneurin Bevan	Blaenau Gwent, Caerffili, Sir Fynwy, Casnewydd, Torfaen a De Powys
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr Wrecsam a Sir y Fflint 01978 727071 Conwy a Sir Ddinbych 01745 443178 Gogledd-orllewin Cymru 01286 662760	Ynys Môn, Gwynedd, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint, a Wrecsam, yn ogystal â rhannau o'r canolbarth, Swydd Gaer a Sir Amwythig
Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro	Preswylwyr Caerdydd a'r Fro
Bwrdd Iechyd Cwm Taf	Cwm Cynon, Merthyr Tudful, Cymoedd y Rhondda ac ardal Taf Elái
Bwrdd Iechyd Hywel Dda	Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro.
Bwrdd Addysgu Iechyd Powys	Aberhonddu, Y Drenewydd, Sir Fynwy a Threfyclo, Sir Frycheiniog a gweddill Maesyfed

Afasic Cymru yw'r unig elusen yng Nghymru sy'n cynrychioli plant a phobl ifanc ag Anghenion Lleferydd, Iaith a Chyfathrebu (SLCN), a rhoddir pwyslais arbennig ar bobl ifanc â Nam Penodol ar Iaith (SLI) www.afasiccymru.org.uk.

Mae Afasic Cymru'n cydnabod Amy Hewer, Therapydd Iaith a Lleferydd gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a Dechrau'n Deg Wrecsam am weithio mewn partneriaeth i gynhyrchu'r wybodaeth hon.

thewaterloofoundation

Llywodraeth Cymru
Welsh Government